

رخدادهای مهم و انقلابی تا پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال‌های ۵۶ و ۵۷

۱۳۵۶ آبان ۱	در گذشت آیت الله حاج آقا مصطفی خمینی در نجف
۱۳۵۶ دی ۱۹	قیام خونین حوزه علیمه و مردم قم در اعتراض به چاپ مقاله اهانت آمیز علیه امام خمینی در روزنامه اطلاعات
۱۳۵۶ بهمن ۲۹	قیام خونین مردم تبریز به مناسبت چهلمین روز شهادت شهدای قم
۱۳۵۷ فروردین ۱۰	اربعین شهدای تبریز و قیام مردم یزد
۱۳۵۷ مرداد ۲۲	تظاهرات مردم اصفهان و اعلام اولین حکومت نظامی در این شهر
۱۳۵۷ مرداد ۲۸	فاجعه سینما رکس آبادان
۱۳۵۷ شهریور ۱۳	نخستین تظاهرات میلیونی مردم تهران بعد از نماز عید فطر به امامت آیت الله دکتر مفتح
۱۳۵۷ شهریور ۱۷	کشتار جمعی از مردم مسلمان تهران «جمعه خونین» در میدان زاله
۱۳۵۷ مهر ۲۴	فاجعه آتش سوزی مسجد جامع کرمان
۱۳۵۷ دی ۱۰	شهادت گروهی از مردم مشهد بر اثر یورش دزخیمان رژیم پهلوی (یکشنبه خونین مشهد)
۱۳۵۷ دی ۲۶	فرار محمد رضا شاه پهلوی از ایران
۱۳۵۷ بهمن ۱۲	بازگشت امام خمینی به ایران
۱۳۵۷ بهمن ۲۱	شکسته شدن حکومت نظامی به فرمان امام خمینی توسط مردم
۱۳۵۷ بهمن ۲۲	پیروزی انقلاب اسلامی و سقوط نظام شاهنشاهی در ایران
۱۳۵۸ فروردین ۱۰	همه پرسی تغییر رژیم شاهنشاهی به نظام جمهوری اسلامی ایران
۱۳۵۸ فروردین ۱۲	روز جمهوری اسلامی ایران
۱۳۵۸ اردیبهشت ۲	تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
۱۳۵۸ اردیبهشت ۱۲	شهادت استاد مرتضی مطهری توسط گروه فرقان
۱۳۵۸ مرداد ۵	اقامه اولین نماز جمعه پس از انقلاب در تهران به امامت آیت الله طالقانی
۱۳۵۸ مرداد ۱۲	انتخابات مجلس خبرگان برای تدوین قانون اساسی
۱۳۵۸ آبان ۱۰	شهادت آیت الله سید محمد علی قاضی طباطبایی امام جمعه تبریز (اولین شهید محراب) توسط گروه فرقان
۱۳۵۸ آبان ۲۴	تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران توسط مجلس خبرگان
۱۳۵۸ آذر ۱۲	همه پرسی قانون اساسی و تصویب آن
۱۳۵۹ اردیبهشت ۲	سالروز اعلام انقلاب فرهنگی
۱۳۵۹ اردیبهشت ۵	شکست حمله نظامی آمریکا در طیس در اثر طوفان شن
۱۳۵۹ شهریور ۳۱	آغاز جنگ تحمیلی با تهاجم نظامی رژیم بعث عراق به جمهوری اسلامی ایران
۱۳۶۰ تیر ۶۰	سوء قصد به آیت الله خامنه‌ای در مسجد ابوذر تهران توسط منافقین
۱۳۶۰ تیر ۷	انفجار بمب در دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی و شهادت آیه الله بهشتی و ۷۲ تن از مسؤولان نظام
۱۳۶۰ تیر ۳۰	اعلام جنگ منافقین با نظام جمهوری اسلامی و ترور بیش از ۴ هزار نفر در طول دو سال از نیروهای انقلاب توسط منافقین
۱۳۶۰ شهریور ۸	انفجار دفتر نخست وزیری توسط منافقین و شهادت رئیس جمهور محمد علی رجائی و نخست وزیر دکتر محمد جواد باهنر
۱۳۶۰ شهریور ۱۴	شهادت آیت الله قدوسی بدست منافقین
۱۳۶۰ شهریور ۲۰	شهادت آیت الله سید اسدالله مدنی امام جمعه تبریز (دومین شهید محراب)
۱۳۶۰ آذر ۲۰	شهادت آیت الله سید عبدالحسین دستغیب (سومین شهید محراب) امام جمعه شیراز توسط منافقین
۱۳۶۱ تیر ۱۱	شهادت آیت الله صدوقی (چهارمین شهید محراب) امام جمعه یزد بدست منافقین
۱۳۶۱ مهر ۲۳	شهادت آیت الله اشرفی اصفهانی امام جمعه کرمانشاه (پنجمین شهید محراب) توسط منافقین
۱۳۶۶ مرداد ۱۱	شهادت زائران خانه خدا در مکه معظمه
۱۳۶۷ تیر ۲۷	پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت از سوی جمهوری اسلامی ایران
۱۳۶۷ مرداد ۲۹	برقراری آتش بس میان دو کشور ایران و عراق
۱۳۶۸ خرداد ۱۴	ارتحال امام خمینی بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و انتخاب آیت الله خامنه‌ای به رهبری نظام جمهوری اسلامی

امام خمینی بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران

روح الله موسوی خمینی، رهبر انقلاب اسلامی و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، شخصیتی که در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ حکومت پادشاهی را در ایران برانداخت، رهبر بی نظیری بود که در تمام زوایای علمی، اخلاقی، هوشیاری سیاسی و موقعیت و محبوبیت اجتماعی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بود.

ایشان در ۲۰ جمادی الثانیه ۳۰/۱۳۲۰ شهریور ۱۲۸۱ در شهرستان خمین از توابع استان مرکزی و همزمان با میلاد فاطمه زهرا (س) دیده به جهان گشود. پدر ایشان سید مصطفی از بزرگان خمین بود که در راه خمین به اراک به شهادت رسید. بنابراین امام از ۴ ماهگی با سرپرستی عمه شجاع خود صاحب‌خانه و مادرشان هاجر خانم پرورش یافت.

امام دوازده ساله بود که جنگ جهانی اول آغاز شد و ایران گرفتار شرایط بحرانی سخت ناشی از آن جنگ و اشغال ایرانگردید. در این میان خمین نیز از این نا امنی‌ها بی بهره نبوده و امام از همان ابتدا شاهد زورگویی‌ها و بی عدالتی‌های اشرار و بیگانگان بود. بعد از جنگ، بیماری وبا بسیاری از مردم آن سامان را به کام مرگ فرو برد. عمه و مادر امام نیز در همین زمان از دنیا رفتند. روح الله جنازه آنان را به قم آورده و در قبرستان خاکفرج دفن نمود. ایشان دروس مقدماتی را در خمین به ویژه نزد برادرشان آیت الله پسندیده فرا گرفتند و تا سن ۱۸ سالگی که در خمین بودند تنها یک بار در ۱۷ سالگی در ۱۲۹۶ برای دیدار آیت الله سید حسن مدرس به اصفهان رفتند. در این دیدار، مدرس، تأثیر خاصی روی شخصیت امام گذاشت، به طوری که بعدها نیز در تهران به دیدار ایشان می رفتند.

امام در ۱۲۹۸ برای ادامه تحصیل به حوزه علمیه اراک رفتند که به ریاست آیت الله حاج شیخ عبدالکریم حائری شکل گرفته بود. حدود یک سال در اراک به تحصیل مشغول بودند. به هنگام مهاجرت آیت الله حائری یزدی به قم، ایشان نیز به قم آمدند و از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۴۳ که دستگیر و به ترکیه تبعید شدند، در این شهر ساکن بوده و به تحصیل و تدریس اشتغال داشتند.

برخی از برجسته ترین استادان امام عبارت بودند از: آیت الله سید علی یشربی (دروس سطح)، آیت الله حاج شیخ عبدالکریم حائری، آیت الله سید محمد تقی خوانساری (درس خارج فقه و اصول)، آیت الله حاج سید ابوالحسن رفیعی قزوینی (در فلسفه اسلامی، ریاضیات و هیئت) شیخ محمد رضا مسجد شاهی اصفهانی (ادبیات و فلسفه)، آیت الله میرزا محمد علی شاه آبادی (در عرفان نظری و عملی) آیت الله میرزا جواد آقا ملکی تبریزی (در درس اخلاق). ایشان مدتی در

محفل درس آیت الله بروجردی حاضر می گشت، و این زمانی بود که خود ایشان یکی از اساتید مبرز حوزه بود. روح الله در ۲۷ سالگی (۱۳۰۸) با حاجیه خانم قدس ایران ثقفی دختر مرحوم حاج میرزا محمد ثقفی از علمای تهران که برای استفاده از درس سید عبدالکریم حائری به قما آمده بود، ازدواج کردند.

قبل از ازدواج ابتدا در مدرسه فیضیه و سپس حدود ۶ یا ۷ سال در مدرسه دار الشفاء ساکن بودند و پس از ازدواج مدتی در خیابان آب سردار تهران و سپس در قم ابتدا در خانه ای که دوست ایشان آیت الله سید احمد زنجانی معرفی کرده بودند و بعد از آن در محله عشق علی (الوندیه) و در نهایت در محله یخچال قاضی (منزل کنونی) ساکن شدند.

امام در این خانه، ابتدا به صورت اجاره ای ساکن بودند و بعد از آن با فروش زمینی در خمین این منزل را خریداری کردند. حضرت ایشان در سال ۱۳۵۱/۱۳۱۲ در سن ۳۱ سالگی به بیروت رفتند و از طریق دریا عازم حج شدند.

امام تابستانها به مشهد یا همدان می رفتند و در یکی از این سفرها و به اصرار شهید مطهری به فریمان رفته و از آنجا دیدن کردند. در تهران نیز به منزل پدر همسرشان در محله پامنار رفته و بدین ترتیب با برخی از علمای تهران از جمله با آیت الله کاشانی آشنا شدند. ایشان طی سال های طولانی در حوزه علمیه قم به عنوان یک استاد زبده و متبحر به تدریس چندین دوره فقه، اصول فلسفه، عرفان و اخلاق اسلامی در مدرسه فیضیه، مسجد اعظم، مسجد محمدیه، مدرسه حاج ملاصادق، مسجد سلماسی و... اشتغال داشتند. زمانی که علمای قم از آیت الله بروجردی برای آمدن به قم دعوت کردند، امام نقش اساسی داشت و برای مرجعیت ایشان فعالیت زیادی کرد.

پس از ارتحال آیت الله بروجردی در ۹ فروردین ۱۳۴۰ مرجعیت امام خمینی در مجالس و محافل مطرح شد. این در حالی بود که امام به شدت از مطرح شدن مرجعیت خود اکراه داشتند.

با آغاز انقلاب سفید و طرح اصلاحات ارضی در ۱۹ بهمن ۱۳۴۰ و به دنبال آن تصویب لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی در ۱۶ مهر ۱۳۴۱ اولین سخنرانی جدی امام در ۲۹ اسفند ۱۳۴۱ در مسجد اعظم و در پی اعتراض امام به انقلاب سفید شکل گرفت. دو ماه بعد و پس از حمله دوم فروردین در سال روز شهادت امام صادق (ع) به مدرسه فیضیه، در بعد از ظهر عاشورای حسینی سال ۱۳۴۲ سخنرانی تندی درباره نقشه های اسرائیل و فساد دستگاه حکومتی ابراز

کردند. مأموران حکومتی در نیمه شب همان شب با حمله به منزل امام در محله یخچال قاضی ایشان را دستگیر و به تهران بردند.

مأموران دولت ابتدا ایشان را به باشگاه افسران جوان و غروب همان روز به پادگان قصر انتقال دادند و پس از ۱۹ روز به پادگان عشرت آباد منتقل و در آنجا زندانی کردند. با اعتراضات و نامه های پی در پی علما از سراسر ایران ایشان را از زندان آزاد، اما در منزلی در داوودیه زیر نظر داشتند. در ۱۱ مرداد ۴۲ پس از سه روز اقامت در این مکان به منزل دیگری در قیطریه از توابع شمیران منتقل شدند. در حالی که چند مأمور رفت و آمدها را کنترل می کردند. این منزل متعلق به مرحوم روغنی از بازاریان محترم تهران بود. امام چند روزی در این مکان بودند، سپس به منزل دیگری نقل مکان کردند و حدود ۸ ماه را در آنجا به سر بردند. با عوض شدن دولت و روی کار آمدن حسن علی منصور ایشان آزاد و در ۱۷ فروردین ۴۳ با استقبال گسترده مردم و علما وارد قم شدند.

پس از چند ماه با تصویب لایحه کاپیتولاسیون و سخنانی اعتراض آمیز ایشان در ۴ آبان ۱۳۴۳ بر ضد لایحه مزبور، در سحرگاه ۱۳ آبان ۱۳۴۳ برای بار دوم دستگیر شدند. ایشان مستقیماً به تهران منتقل شده و با هواپیما به کشور ترکیه تبعید شدند. در ۱۴ آبان در آنکارا در ساختمان فوتوتم ساکن شده و در ۲۱ آبان به شهر بورسا برده شدند و حدود ۱۱ ماه در ترکیه بودند. در این مدت تحریر الوسیله را به نگارش درآوردند. در ۱۳ مهر ۱۳۴۴ حکومت ترکیه از ایران خواست تا امام را به مکان دیگری انتقال دهد. در پی این درخواست امام به بغداد فرستاده شدند. بعد از آن به کاظمین و سامرا رفته و در ۱۶ مهر ۱۳۴۴ وارد کربلا شدند. در کربلا در منزل سید عباس مهری از علمای کویتوار شدند و چند روزی آقای سید محمد شیرازی که در حرم نماز می خواند، جای خود را به امام سپرد.

امام تا زمان ورود به شهر کربلا به آیت الله خمینی مشهور بودند. اما از این زمان به تدریج به امام خمینی شهرت یافتند. هم زمان با ۲۳ مهر ۱۳۴۴ با بدرقه علما و مدرسین کربلا، امام وارد نجف شدند و مورد استقبال علما و طلاب این شهر قرار گرفتند. ایشان در مدت اقامت در نجف که سیزده سال به درازا کشید، در مسجد شیخ انصاری، معارف اهل بیت و فقه را در عالی ترین سطوح تدریس می کردند. در نجف در سال ۱۳۴۸ برای نخستین بار مبانی نظری حکومت اسلامی را در سلسله درس های ولایت فقیه برای طلاب تدریس کردند.

موج جدید انقلاب در آذر و دی ۱۳۵۶ ش آغاز گردید و به تدریج دامنه آن گسترده تر شد. اعلامیه های امام چون پتکی بر پیکر نیمه جان حکومت پهلوی وارد می آمد و پشت این دولت و دشمنان پشتیبان آن را به لرزه در می آورد.

به تدریج و با فشار ایران بر دولت عراق که به تازگی قرارداد الجزایر میان آنان منعقد شده بود منزل امام در نجف محاصره شد و حکومت وقت عراق از ایشان درخواست کرد تا عراق را ترک کند.

امام به قصد کویت، به بصره و از آنجا به زبیر و صفوان و عبدلی رفتند و پس از مخالفت حکومت کویت از ورود ایشان به این کشور، دوباره به بغداد بازگشتند. صبح روز بعد در ۱۴ مهر ۱۳۵۷ با هواپیما به پاریس رفتند. ابتدا در محله کشان پاریس ساکن شدند، ولی به علت کمبود جا به نوفل لوشاتو واقع در حومه پاریس منتقل شدند.

در مدت حدود چهار ماه اقامت امام در پاریس گروه ها و شخصیت های زیادی به دیدار ایشان رفتند و با رفتن شاه از ایران، امام طی پیامی اظهارداشتند که در ۸ بهمن به ایران خواهند آمد.

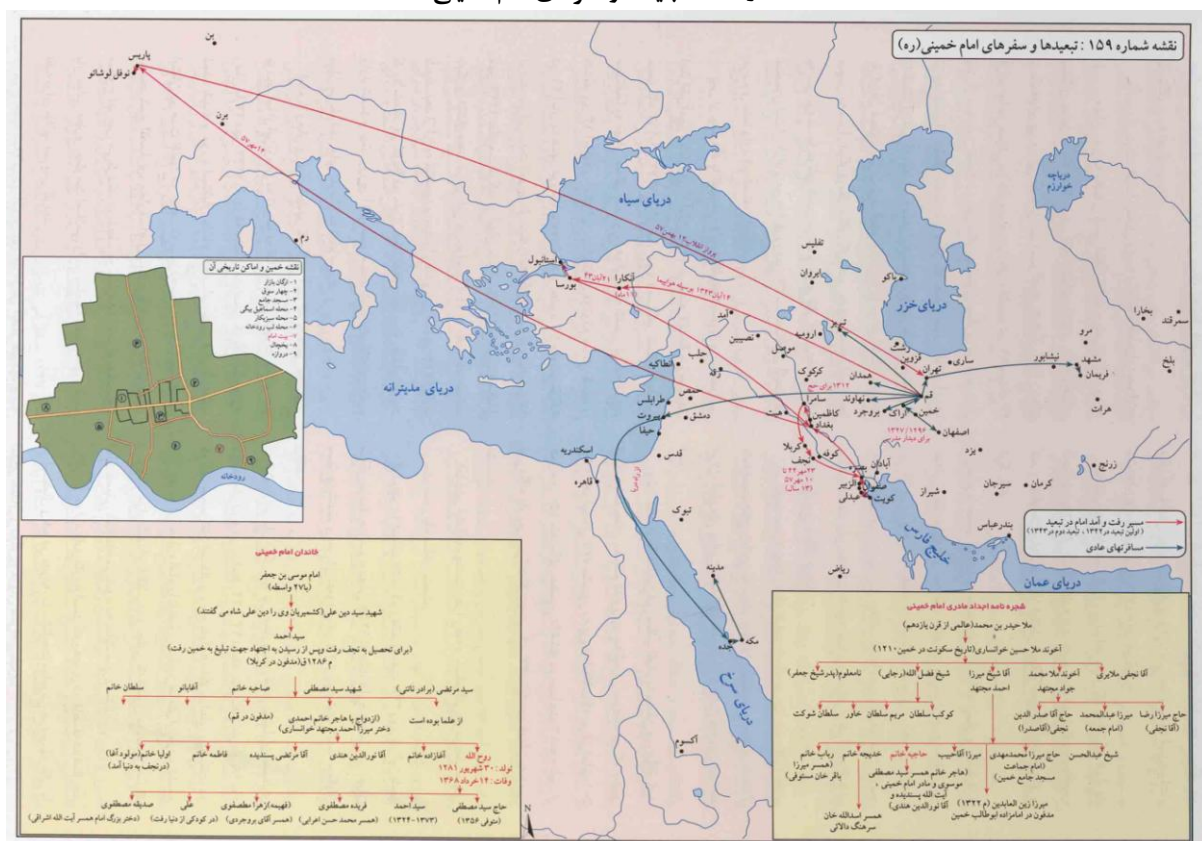
دولت بختیار با شنیدن این مطلب اقدام به بستن فرودگاه کرد، اما امام همچنان مصمم به ورود به ایران بودند. در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ هواپیمای ۷۴۷ مشهور به پرواز انقلاب که در آن امام با ۵۰ همراه و ۱۵۰ خبرنگار حضور داشتند در ساعت ۳ نیمه شب از فرودگاه پاریس حرکت کرد و در ۹ و ۳۳ دقیقه در تهران به زمین نشست.

امام در ابتدا به بهشت زهرا رفته و سخنرانی فرمودند. سپس در مدرسه رفاه ساکن شدند. امام در ۱۰ اسفند ۵۷ به قم رفتند و مدت ۳۲۸ روز در این شهر ساکن بودند. در سوم بهمن ۱۳۵۸ به علت عارضه قلبی در تهران بستری شدند و پس از بهبودی در ۲۸ اردیبهشت ۵۹ به جماران رفتند.

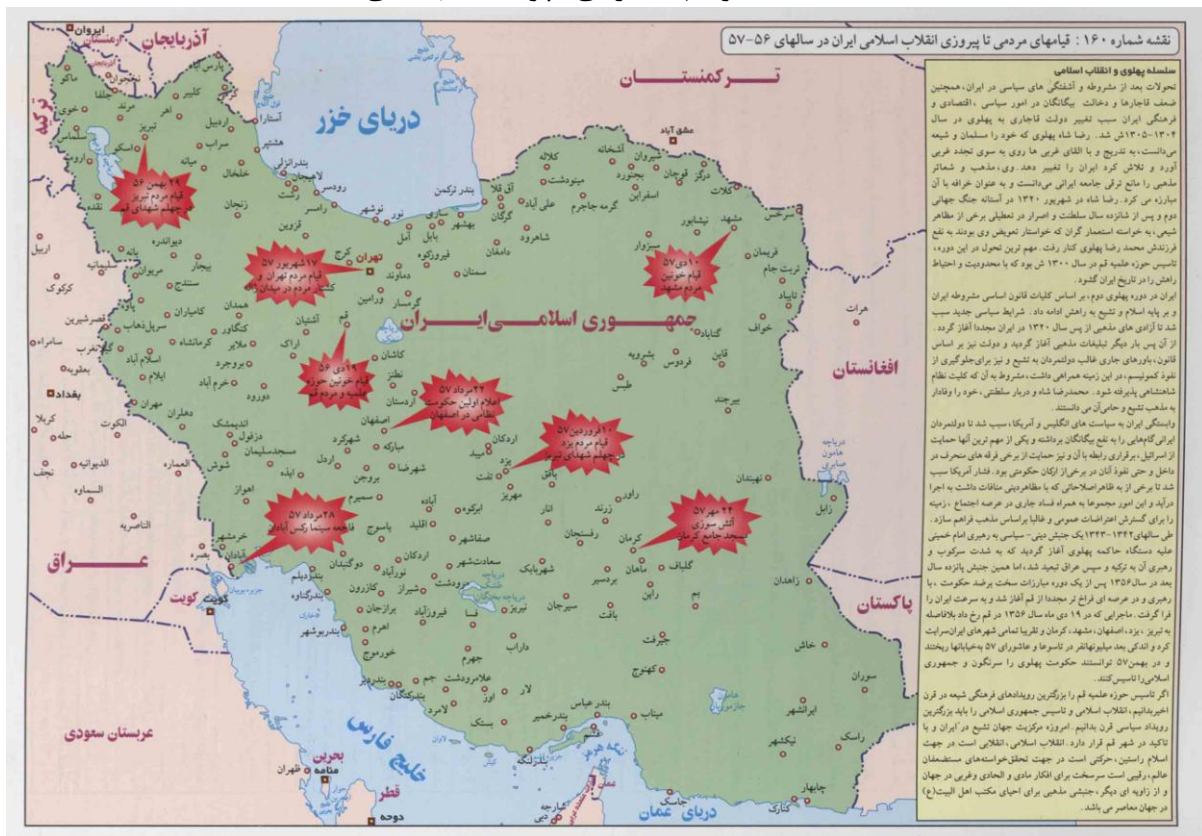
ایشان دو بار دیگر نیز در بیمارستان قلب جماران بستری شدند. بار دوم در ساعت ۲۲ و ۲۳ دقیقه سیزدهم خرداد ۶۸ بود که قلب حضرتش ایستاد و روح خدا به ملکوت اعلی پیوست. دو روز بعد از آن جنازه امام با حضور میلیون ها نفر از مردم تشییع و نزدیک مزار شهدای انقلاب، در جایی که اکنون به عنوان مرقد امام خمینی شناخته می شود به خاک سپرده شد.

این از موارد نادر تاریخ است که رهبری در فاصله ده سال هم در استقبال و هم در بدرقه، با مشایعت میلیونی مردم، در یکی با لبهای خندان و دیگری گریان همراهی شود.

نقشه شماره ۱۵۹: تبعیدها و سفرهای امام خمینی

نقشه شماره ۱۶۰: سیر قیام های مردمی تا پیروزی انقلاب اسلامی

شماری از شاگردان امام

امام در طول اقامت در حوزه های علمیه قم و نجف با جدیت تمام به تربیت شاگردانی زبده پرداختند. بسیاری از این شاگردان از چهره های علمی به نام حوزه و در دوران پیش و پس از انقلاب از راهبران فکری و سیاسی مردم و انقلاب بودند.

برخی از آنان عبارتند از: آقا مصطفی خمینی، سید مرتضی خلخالی، علی مشکینی، حسینعلی منتظری، محمد مفتاح همدانی، ابوالقاسم خزعلی، احمد جنتی، مرتضی مطهری، سید محمد حسینی بهشتی، محمدجواد حجتی کرمانی، علی اکبر هاشمی رفسنجانی، علی اصغر مروارید، سید علی خامنه ای، فضل الله محلاتی، سید عبدالکریم هاشمی نژاد، جعفر سبحانی، محمد محمدی گیلانی، جوادی آملی، میرزا ابوالقاسم آشتیانی، محمد مؤمن قمی، علی قدوسی، مهدی حائری یزدی، محمدرضا مهدوی کنی، محمد یزدی، محی الدین فاضل هرنندی، مرتضی بنی فضل تبریزی، حسین مظاهری، موحدی کرمانی، موسی صدر، حسن طاهری خرم آبادی، محمد جواد علم الهدی، عباسعلی عمید زنجانی، علی دوانی، هادی معرفت، محمد مصباح یزدی، سید جعفر کریمی، محمد امامی کاشانی، محمد رضا سعیدی و...

آثار علمی امام

امام به جز تربیت شاگردان فراوان، آثارمکتوبی نیز از خود برجای گذاشت که برخی از آن ها به این شرح است.

شرح دعای سحر: این کتاب در ۱۳۰۷ به زبان عربی نوشته شده و حاوی نکات عمیق عرفانی فلسفی و کلامی است. مصباح الهدایه الی الخلافه و الولایه کتاب دیگر امام در عرفان اسلامی است که ایشان آن را در سن ۲۸ سالگی تألیف کردند. همچنین کتاب هایی چون حاشیه بر شرح فصوص الحکم محی الدین عربی، شرح چهل حدیث کتابی اخلاقی عرفانی، سر الصلاة، معراج السالکین و صلاة العارفين، رساله لقاء الله، حاشیه بر اسفار یادگارهای تألیفی دورانی است که امام به معارف فلسفی و عرفانی اشتغال داشت. امام از اواسط دهه بیست به جد به کار تدریس فقه و اصول پرداخت و در این زمینه آثاری چون مناهج الوصول الی علم الاصول، تحریر الوسيله و ولایت فقیه از خود برجای گذاشتند. کتاب تفسیر سوره حمد حاصل یک برنامه چند جلسه ای تلویزیونی پس از انقلاب بود. مهم ترین میراث مکتوب امام، صحیفه نور در ۲۲ مجلد است که حاوی بیانییه ها و سخنرانی های امام بوده و مهم ترین سند انقلاب اسلامی به شمار می آید.

روز شمار زندگی امام خمینی (قدس سره)

(براساس سال های قمری و شمسی)

روز شمار زندگی امام خمینی (قدس سره)

(براساس سال های قمری و شمسی)

۲۰ جمادی الثانیه ۱۳۲۰ / اول مهر ۱۲۸۱	تولد امام مصادف با میلاد حضرت فاطمه (س).
ذی القعدة ۱۳۲۰ / اسفند ۱۲۸۱	شهادت آقا مصطفی پدر امام در سن ۴۲ سالگی در راه خمین به اراک. امام در این زمان کمتر از ۵ ماه داشتند.
۴ ربیع الاول ۱۳۲۳/۳۰ اردیبهشت ۱۲۸۴	اجرای حکم قصاص قاتل سید مصطفی در دوره مظفر الدین شاه قاجار
۱۲۹۶ / ۱۳۳۵	بعد از جنگ جهانی دوم و شیوع وبا، امام در سن ۱۵ سالگی عمه (صاحبه خانم) و مادر خود را از دست داد. این دو نفر در قبرستان خاکفرج در قم به خاک سپرده شدند.
۱۲۹۹ / ۱۳۳۹	در ۱۸ سالگی جهت ادامه تحصیل به حوزه سلطان آباد اراک رفت.
۱۳۰۰ / ۱۳۴۰	هم زمان با ورود آیت الله حائری به قم، امام نیز پس از يك سال اقامت در اراک به قم آمدند.
۱۳۰۱ / ۱۳۴۱	ورود میرزا ابوالحسن رفیعی قزوینی استاد امام از تهران به قم.
۱۳۰۷ / ۱۳۴۷	میرزا محمد علی شاه آبادی از تهران به قم آمدند و مدت ۸ سال در قم بودند. در تمام این مدت امام مسایل عرفانی را از محضر ایشان بهره بردند.
۱۳۰۸ / ۱۳۴۸ / بهمن ۱۳۰۸	ازدواج با خدیجه خانم (قدس ایران) دختر حاج میرزا محمد تقی تهرانی در ۲۷ سالگی (اصل سند قبالة ازدواج امام در کتابخانه آیت الله مرعشی موجود است).
۱۳۱۲ / ۱۳۵۱	سفر به بیروت برای رفتن به عربستان و انجام مراسم حج از مسیر دریا در ۳۱ سالگی.
۱۳۱۴ / ۱۳۵۴	طرح موضوع کشف حجاب و دیگر اقدامات ضد مذهبی از سوی رضاخان.
۱۳۱۵ / ۱۳۵۵ / ۱۰ بهمن ۱۳۱۵	رحلت آیت الله حاج شیخ عبدالکریم حائری بنیانگذار حوزه علمیه قم.
۱۳۱۶ / ۱۳۵۶	از این زمان به بعد امام از مدرسین فاضل و به نام حوزه قم بود و با این که حدود ۳۶ سال داشت مورد تعظیم و احترام همگان بود.

۱۴ محرم ۱۳۶۴ / ۹ دی ۱۳۲۳	ورود آیت الله بروجردی به قم و پذیرش مرجعیت ایشان با تلاش فراوان حاج آقا روح الله خمینی.
۱۳ شوال ۱۳۸۱ / ۱۰ فروردین ۱۳۴۰	رحلت آقای بروجردی مرجع بزرگ شیعیان جهان، در این زمان درس امام پرشکوه‌ترین درس و با جمعیت بیش از ۴۰۰ نفر بوده است.
۱۹ بهمن ۱۳۴۰	تصویب طرح اصلاحات ارضی.
۱۶ مهر ۱۳۴۱	مطرح شدن لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی.
۲۹ اسفند ۱۳۴۱	اولین سخنرانی جدی امام در مسجد اعظم در اعتراض به انقلاب سفید.
۲ فروردین ۱۳۴۲	حمله نظامیان به فیضیه.
عاشورای ۱۳۴۲	سخنرانی امام دوماه بعد از حمله فروردین ماه رژیم به فیضیه.
نیمه شب ۱۵ خرداد ۴۲	اولین دستگیری امام با ورود مأموران به منزل ایشان در محله یخچال قاضی.
۱۶ خرداد ۱۳۴۲	انتقال به باشگاه افسران جوان در تهران و غروب همان روز به پادگان قصر، امام ۱۹ روز در این پادگان بودند سپس در پادگان عشرت آباد زندانی شدند.
جمعه ۱۱ مرداد ۱۳۴۲	به خانه شماره هشت در شمیران در دفتری متعلق به آقای نجاتی منتقل گردیدند - سه روز در داوودیه - چند روز در قیطریه در منزل روغنی.
۱۳۴۲/۸/۸	انتقال به منزل دیگری به مدت ۸ ماه.
۱۷ فروردین ۱۳۴۳	آزاد شدن امام و بازگشت به قم و استقبال پر شور مردم از ایشان.
۲۱ مهر ۱۳۴۳	تصویب طرح کاپیتولاسیون در مجلس.
۲۰ جمادی الثانیه ۱۳۸۴ / ۴ آبان ۱۳۴۳	سخنرانی امام در اعتراض به کاپیتولاسیون.
سحرگاه چهارشنبه ۱۳ آبان ۱۳۴۳	محاصره منزل امام و دستگیری ایشان برای بار دوم و انتقال به تهران و تبعید به ترکیه.
پنجشنبه ۱۴ آبان ۱۳۴۳	ورود امام به ترکیه.
۲۱ آبان ۱۳۴۳	انتقال به بورسا (ترکیه).
۱۳ دی ۱۳۴۳	دستگیری سید مصطفی فرزند امام و تبعید ایشان به ترکیه.
۳۰ آذر ۱۳۴۳	دیدار سید فضل الله خوانساری با امام در استانبول.
۹ جمادی الثانیه ۱۳۸۵ / ۱۳ مهر ۱۳۴۴	ورود امام به بغداد پس از ۱۱ ماه اقامت در ترکیه.
۱۵ مهر ۱۳۴۴	از کاظمین به سامرا عزیمت نمودند و مورد استقبال پرشکوه مردم قرار گرفتند.
۱۶ مهر ۱۳۴۴	ورود امام به کربلا و اقامت به مدت یک هفته و استقبال مردم از ایشان.
۲۳ مهر ۱۳۴۴	حرکت از کربلا به سوی نجف.
۱۰ مهر ۱۳۵۷	خروج امام از نجف به قصد کویت به دنبال محاصره منزل ایشان به وسیله مأموران پس از ۱۳ سال اقامت در نجف، اما بعد از مخالفت دولت کویت به بغداد بازگشتند.
۱۴ مهر ۱۳۵۷	ورود امام به پاریس در محله کشان و از آن جا به نوفل لوشاتو در حومه شهر (اقامت حدود ۴ ماه).
۱۲ بهمن ۱۳۵۷	ورود امام به ایران با هواپیمای ۷۴۷ به نام پرواز انقلاب و حضور و سخنرانی در بهشت زهرا.
۱۳ بهمن ۱۳۵۷	دیدار مردمی در مدرسه رفاه.
۲۲ بهمن ۱۳۵۷	فروپاشی رژیم شاهنشاهی و پیروزی انقلاب اسلامی.
۱۰ اسفند ۱۳۵۷	ورود به قم.
۲۶ آبان ۱۳۵۸	بروز ناراحتی قلبی امام.
۳ بهمن ۱۳۵۸	پس از ۳۲۸ روز اقامت در قم به بیمارستان قلب در تهران منتقل شدند.
۱۲ اسفند ۱۳۵۸	اقامت در منزلی در دربند شمیران به مدت ۷۵ روز.
۲۸ اردیبهشت ۱۳۵۹	انتقال به جماران در منزل امام جمارانی.
۶ فروردین ۱۳۶۵	بروز یک حمله قلبی.
۱۴ اردیبهشت ۱۳۶۸	انتقال به بیمارستان بقیه الله در جماران به دلیل درد قفسه سینه.
۳۱ اردیبهشت ۱۳۶۸	عمل جراحی معده.
۲۲ و ۲۳ دقیقه ۱۳ خرداد ۱۳۶۸	قلب امام از کار افتاد و روح خدا به ملکوت پیوست.
۱۶ خرداد ۱۳۶۸	آیت الله العظمی گلپایگانی بر پیکر ایشان نماز خواند و در بهشت زهرا دفن شد.

نقشه شماره ۱۶۱: اماکن دینی و فرهنگی شهر قم

